
KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

14.6.2016

Avoin kirje Suomen tulliviranomaisille

Pyydämme Tullia selvittämään ja antamaan allekirjoittaneita järjestöjä tässä asiassa edustavalle Finnwatchille tiedot siitä, onko Suomeen tuotu ja kuka on tuonut Natural Fruit Companyn valmistamia tuotteita vuoden 2014 jälkeen.

Perustelut pyynnölle:

Kuluttajansuojalain ja EU:n kuluttajansuojadirektiivin mukaan kuluttajalla on oikeus saada oikeat ja asianmukaiset tiedot ostopäätöksensä tueksi. Laissa, joka perustuu direktiivin pakottaviin määräyksiin todetaan erityisesti, että näitä tietoja ovat mm. tiedot tuotteen alkuperästä ja valmistustavasta.

Kulutushyödykkeen valmistusketjusta löytyvä mahdollinen pakkotyö tai muu räikeä ihmisoikeuksien loukkaus on kuluttajan ostopäätöksen tekemisen kannalta edellä mainitulla perusteella olennaista tietoa.

Tausta:

Natural Fruit Company on thaimaalainen yritys, joka valmistaa erilaisia tuotteita ananaksesta, kuten ananasmehutiivistettä ja ananassäilykkeitä. Finnwatch on julkaissut kaksi työntekijähaastatteluihin pohjautuvaa tutkimusraporttia, joissa käsitellään työoloja Natural Fruitin Prachuap Khiri Khanin maakunnassa sijaitsevalla tehtaalla.¹

Finnwatchin tutkimuksen mukaan tehtaan työolot täyttivät monelta osin pakkotyön tunnusmerkit. Suurelta osalta haastatelluista siirtotyöntekijöistä oli takavarikoitu passit ja työluvut kun taas osa oli salakuljetettu maahan ilman virallisia asiakirjoja. Työntekijöiden mukaan ylityöt olivat tehtaalla pakollisia, ja osa heistä kertoi, että joskus työntekijöitä lyötiin kielimuurin tai erimielisyyksien takia. Lisäksi työntekijöille maksetut palkat olivat Thaimaan lakisääteistä minimipalkkaa alhaisempia.

Thaimaan työviranomaisten vuonna 2013 teettämä selvitys osittain vahvisti Finnwatchin aiemmat löydökset. Viranomais selvityksen mukaan Natural Fruit oli esimerkiksi palkannut paperittomia siirtolaisia, rajoittanut työntekijöiden wc-käyntejä, ja tehnyt epäselviä pidätyksiä työntekijöiden palkoista.

Pakkotyö on vakava ihmisoikeusloukkaus, joka on kielletty kansainvälisten ihmisoikeussopimusten nojalla.² Yhtenä toimenpiteenä pakkotyön kitkemiseksi esimerkiksi Yhdysvalloissa osittain tai kokonaan pakkotyöllä tuotettujen tuotteiden maahantuonti on lailla kielletty.³

Suomessa kuluttajansuojalaki kieltää antamasta totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja, jos tiedot ovat omiaan johtamaan siihen, että kuluttaja tekee ostopäätöksen tai muun kulutushyödykkeeseen liittyvän päätöksen, jota hän ei ilman annettuja tietoja olisi tehnyt. Kuluttajansuojalain 2. luvun 6. pykälässä tarkoitettut totuudenvastaiset tai harhaanjohtavat tiedot voivat koskea esimerkiksi kulutushyödykkeen alkuperää. Lain mukaan on yhtä harhaanjohtavaa antaa väärää tietoa kuin jättää kertomatta olennaisia tietoja, kuten esimerkiksi se, että tuote on valmistettu kansainvälisten sopimusten tai lainsäädännön vastaisesti.

Natural Fruitin valmistamaa ananasmehutiivistettä on käytetty Suomessa ainakin vähittäiskaupan omien tuotemerkkien mehujen valmistukseen. Suomalaisista toimijoista VIP-Juicemaker, SOK, Kesko ja Tuko Logistics ovat kertoneet Finnwatchille, että ne ovat lopettaneet ostot Natural Fruitilta jo vuonna 2013, koska Natural Fruit ei ole suostunut niiden pyytämiin kolmannen osapuolen auditointeihin tehtaallaan. Ilman auditointeja on mahdotonta varmistaa, ovatko työolot tehtaalla parantuneet.

Natural Fruitin toimitusjohtajan antaman todistajalausannon mukaan yhtiön viennin volyyymi on kuitenkin kasvanut Finnwatchin raportin julkaisemisen jälkeen.⁴ On siis mahdollista, että Natural

¹ Finnwatch, 2013, Halvalla on hintansa, saatavilla osoitteessa http://www.finnwatch.org/images/finnwatch_private_label_web2_rev.pdf, ja 2014, Ojasta allikkoon, saatavilla osoitteessa http://finnwatch.org/images/finnwatch_private_label_followup_web.pdf

² Ks. YK:n taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus, 6 artikla, saatavilla osoitteessa <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CESCR.aspx> (suomeksi myös: <http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1976/19760006>); Kansainvälisen työjärjestö ILO:n yleissopimukset 29 (Pakollinen työ) ja 105 (Pakkotyön poistaminen), saatavilla osoitteessa <http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12000:0::NO::>

³ Ks. esim. US Department of Labor, Reducing Child Labor and Forced Labor, Relevant provisions of the Tariff Act of 1930, saatavilla osoitteessa <http://www.dol.gov/ilab/child-forced-labor/Relevant-Provisions-of-the-Tariff-Act-of-1930.htm>.

⁴ Natural Fruitin toimitusjohtaja Wirat Piyapornpaiboon antoi lausannon yrityksen Finnwatchin tutkijaa Andy Hallia vastaan nostaman rikosoikeudellisen oikeudenkäynnin aikana syyskuussa 2014. Lokakuussa 2014 Prakanongin tuomioistuimien vapautti Andy Hallin syytteen. Natural Fruit ja Thaimaan yleinen syyttäjä ovat valittaneet päätöksestä

Fruitin valmistamia ananastuotteita tuodaan edelleen Suomen markkinoille toistaiseksi julkisuudesta poissa pysytelleiden yritysten toimesta. Tätä on mahdotonta tyhjentävästi varmistaa, sillä yrityskohtaiset tiedot kulutushyödykkeiden tai niiden valmistukseen käytettävien raaka-aineiden maahantuonnista Suomeen ovat salassapidettävää tietoa. Tullilain pykälä 25 kuitenkin mahdollistaa ko. tiedon antamisen viranomaisille tiettyjen ehtojen täytyessä tai yleisen edun nimissä.

Tämä kirje on valmisteltu yhteistyössä eurooppalaisten kansalaisjärjestöjen kanssa. Tiedonantopyyntö on lähetetty kansallisille tulliviranomaisille yhteensä yhdessätoista maassa.

Allekirjoittaneet,

Sonja Vartiala, toiminnanjohtaja
Finnwatch ry

Juha Beurling, pääsihteeri
Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Anna Ylä-Anttila, vt toiminnanjohtaja
Eettisen kaupan puolesta ry

Tommi Niinimäki, puheenjohtaja
Transparency International Suomi ry

Thaimaan korkeimpaan oikeuteen. Jutun käsittely on vielä kesken. Natural Fruit on nostanut yhteensä kaksi rikosoikeudellista kannetta, ja kaksi vahingonkorvausvaadetta, Andy Hallia vastaan. Kanteista vakavimman käsittely alkoi Southern Bangkok Criminal Courtissa 19.5.2016. Lisätietoa saatavilla osoitteessa http://www.finnwatch.org/images/pdf/AndyHall_May2016_QA_Eng.pdf